



ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๑๐๖๐

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงเป็นประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี มีพระประสงค์ที่จะกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทยภายในปี ๒๕๖๒ ในการนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานคณะกรรมการด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ขณะนี้สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ พบหัวสัตว์ผลบวก ๓๑๐ ตัวอย่าง จากทั้งหมด ๓,๘๗๒ ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๑ ซึ่งสูงกว่าปี ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๐ พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ๔ ราย เป็นสุนัขของตนเองกัด ๓ ราย สุนัขจรจัดกัด ๑ ราย แสดงให้เห็นว่าประชาชนขาดความตระหนักถึงอันตรายของโรค พฤติกรรมการเลี้ยงสัตว์ไม่เหมาะสม (ไม่ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้สัตว์เลี้ยง) และความเชื่อเรื่องลูกสุนัขไม่เป็นโรค ไม่อันตราย ยังไม่มีความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองเมื่อถูกสุนัขกัด

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งให้สถานศึกษาในสังกัด ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ และสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ เว็บไซต์สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค <http://thaigcd.ddc.moph.go.th/2016/home> ค้นหา infographic เลือกรโรคพิษสุนัขบ้า



กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๒๐๖ โทรสาร ต่อ ๒๑๘

# ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๐๘๖๒



กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑ ชุด ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๐๑๒๐ จำนวน ๑ ชุด ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

๓. ตัวอย่างเทศบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ จำนวน ๑ ชุด

๔. ตัวอย่างข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงมีพระปณิธานเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในการดูแลทุกข์สุขของพสกนิกรชาวไทย รวมถึงสรรพชีวิตภายใต้ร่มพระบารมี ให้ได้รับความผาสุก ราบรื่นทุกวันนี้ และขออัญเชิญพระกระแสรับสั่งเมื่อครั้งเสด็จทอดพระเนตรการดำเนินงานของศูนย์ดูแลสุนัขจรจัดของกองทัพเรือ ณ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๙ ว่า “ทรงห่วงใยปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าที่เป็นปัญหาสำคัญของชาติ” และทรงมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดจากประเทศไทย โดยต้องค่อยเป็นค่อยไป สัตวแพทย์ควรมีบทบาทในการช่วยดำเนินการ

รัฐบาลได้น้อมรับใส่เกล้าฯ สนองพระปณิธาน และนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งที่ ๒๑๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณรับเป็นประธานกรรมการฯ พร้อมพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ ทรงร่วมเป็นรองประธาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธาน โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี และกรม กองต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการน้อมเกล้าฯ จารึกพระเกียรติคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยและสรรพชีวิต เนื่องในวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา ของศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รัฐบาลเห็นควรสมควรดำเนินการโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณให้ปรากฏสืบไป

/กระทรวง...

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลตาม เป้าประสงค์ จึงขอให้ดำเนินการดังนี้

๑. ขอความร่วมมือจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบและดำเนินการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ดังนี้

๒.๑ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนทราบข้อมูลการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า และหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ตามกฎหมาย รวมถึงการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการเลี้ยงสัตว์

๒.๒ สสำรวจข้อมูลจำนวนและขึ้นทะเบียนสุนัขและแมว

๒.๓ ปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒.๔ จัดทำและประกาศใช้เทศบัญญัติและข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ ๔)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายกฤษฎา บุญราช)  
ปลัดกระทรวงมหาดไทย



# โรคพิษสุนัขบ้า



## สาเหตุ



เกิดจากการถูกสัตว์ที่มีเชื้อพิษสุนัขบ้ากัด ข่วน หรือถูกน้ำลายที่มีเชื้อ กระเด็นเข้าตา ปากหรือบาดแผล แล้วไม่ได้รับการดูแลรักษา หรือ ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างถูกต้อง เมื่อเชื้อเข้าสู่ ร่างกาย จะใช้เวลาประมาณ 2-8 สัปดาห์ จึงแสดงอาการของโรค

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น สุนัข แมว หนู กระรอก กระต่าย ลิง ค่างคาว วัว ควาย แพะ เป็นต้น

## สัตว์นำโรค



## อาการ



2-3 วันแรก ผู้ป่วยจะมีไข้ อ่อนเพลีย เจ็บคอ เบื่ออาหาร กระปรี้กระเปร่า เยื่อตา เยื่อจมูก เยื่อหู หรือ ปวดบริเวณรอยแผลที่ถูกกัด สัตว์เลี้ยงที่เลี้ยงไว้ที่แผลแผลดังกล่าว ต่อมาจะมีอาการทางกระเพาะอาหาร ไม่ชอบรับประทานอาหาร กลืนลำบาก กลืนลำบาก โดยเฉพะจะขยาดรส เพื่้อเชื้อ แม้มือเท้าออก หยดน้ำลายออก กลืนเป็นเนื้อของกระดูก หรืออาหารที่เคี้ยว เป็นขมหรือติดในหลอด และเสียชีวิตในที่สุด

# โรคพิษสุนัขบ้าไม่มียารักษา



## หากติดเชื้อและมีอาการแล้ว จะเสียชีวิตทุกราย



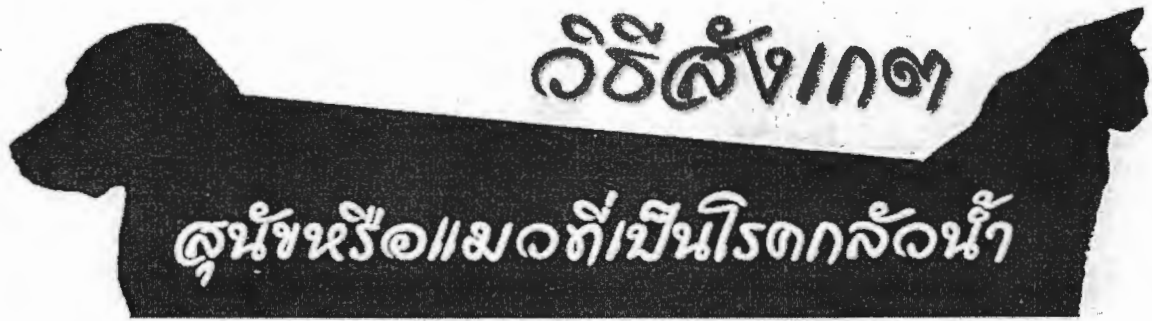
กรมควบคุมโรค  
d.cdc.moph.go.th

ด้วยความปรารถนาดีจาก..สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค  
thaigcd.ddc.moph.go.th  
<https://www.facebook.com/tmanwg>

จัดทำโดย..งานพัฒนาระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้



Image Credit :  
Clipart-library.com  
Clipartbest.com  
Clipartbest.com  
Snowjet.co  
Bordladsitters.com  
Istockphoto.com  
Pinterest.com



โรคกลัวน้ำหรือโรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดต่อจากสัตว์หลายชนิด  
ที่อันตรายที่สุดสุนัขและแมวผู้ที่มีโรคกลัวน้ำจะเป็นพิษต่อคน



ระยะ=1/5ก

สัตว์จะมีนิสัยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีอาการตื่นเต้น  
ตกใจง่าย กระวนกระวาย กระโดดงับลมหรือแมลง  
กินของแปลกๆ เช่น เศษไม้ หิน ดิน ทราาย กัดทุกอย่างที่ขวางหน้า กินอาหาร  
น้อยลง ม่านตาขยาย ไวต่อแสงและเสียง



ระยะ=สุดท้าย



สัตว์จะมีอาการอัมพาต เสียงเห่าทอนผิดปกติ  
หลังแข็ง หางตก ลิ้นห้อย น้ำลายไหลซึม  
อ้าปากค้าง ขากรรไกรแข็ง กลืนไม่ได้ ขาสั่น เดินไม่มั่นคง เมื่ออาการอัมพาต  
ลามไปทั่วตัว จะชักและตายภายใน ๑๐ วันนับจากวันเริ่มแสดงอาการ  
สัตว์บางตัวอาจมีอาการซึมหรือไม่แสดงอาการเลย ซ่อนตัวในที่มืดและเงียบ  
ไม่กินอาหาร อาจใช้เท้าตะกุกที่คอคล้ายมีอะไรติดอยู่ ไม่มีอาการร้ายให้เห็น  
แต่เมื่อถูกรบกวนอาจกัดได้



แหล่งข้อมูล : ประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง การป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่เกิดในช่วงฤดูร้อน



กรมควบคุมโรค  
กระทรวงสาธารณสุข

ด้วยความปรารถนาดีจาก...สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค  
thaigcd.ddc.moph.go.th  
<https://www.facebook.com/tmanwg>

จัดทำโดย..งานพัฒนาระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้

Image Credit :  
Clipart-library.com  
Pinterest.com  
ClipartPanda.com  
Clipartfest.com  
eBay.com  
Recedingrules.blogspot.com

# ปฏิบัติการ “5 ย” ป้องกันสุนัขกัด

1. อย่าเหยย :

ไม่เหยยสุนัข

2. อย่าเหยยบ :

ไม่เหยยบ (หาง, ตัว, ขา) สุนัข  
ไม่ทำให้สุนัขเจ็บ หรือตกใจ

3. อย่าแยก :

ไม่ไปแยกสุนัขที่กำลัง  
กัดคนหรือกัดสุนัขด้วยกัน  
ด้วยมือเปล่า

4. อย่าหยิบ :

ไม่หยิบงานข้าวขณะสุนัข  
กำลังกินอาหาร

5. อย่ายุ่ง :

ไม่ยุ่งหรือดลุดคลีกับสุนัขนอกบ้าน  
สุนัขไม่มีเจ้าของ หรือสุนัขที่ไม่ทราบประวัติ  
แน่นอน และไม่ควรถือสุนัขเสียมือ หรือไม่  
ล้วงคอช่วยเหลือสุนัขที่ทาคลายมีอะไร  
ติดคอ



☆☆☆ สอนเด็กๆ เสมอว่า หากถูกสุนัข  
โดยเฉพาะลูกสุนัข กัด หรือข่วนแม้เพียงรอยดลุดให้  
บอกพ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือครูทันที

ภาพประกอบจาก <http://petmaya.com/21-pet-portraits>  
ข้อมูลจาก คู่มือโรคพิษสุนัขบ้าและความเสี่ยงจากรอยสุนัขกัด



ด้วยความปรารถนาดีจาก...สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค  
[thaigcd.ddc.moph.go.th](http://thaigcd.ddc.moph.go.th)  
<https://www.facebook.com/tmanwg>  
จัดทำโดย...งานพัฒนาระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้